

А.С. Завербний, д.е.н., проф.

ORCID 0000-0001-7307-536X

e-mail: anzas@i.ua,

Національний університет

«Львівська політехніка»,

Я.Я. Пушак, д.е.н., проф.

ORCID 0000-0003-1369-8770

e-mail: yaro_push@yahoo.com,

Львівський державний університет

внутрішніх справ

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РЕКРЕАЦІЙНОЇ ТА ТУРИСТИЧНОЇ СФЕР ЛЬВІВЩИНИ ЗА ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ УМОВ: ІНВЕСТИЦІЙНИЙ АСПЕКТ

Відпочинок, в якості суспільно-корисної праці, за сучасності виступає просто невід’ємним та надважливим елементом життєдіяльності будь-якої людини. І, якщо трудова діяльність (включаючи суспільні, корисні її результати) вже досить давно, активно аналізується, досліджується, причому багатьма різноманітними науками (включаючи філософію, економіку, соціологію, політологію, географію, історію та ін.), то методологічне осмислення процесів, форм, методів (способів) відновлення психічних, фізіологічних сил людей набули об’єкту спеціального вивчення та детального дослідження лишень у другій половині ХХ ст.

Я показало, дослідження, розвиток в Україні, починаючи із отримання нею незалежності, рекреаційної діяльності гальмується різними чинниками (факторами) [6, с. 101-105], передусім це відсутність в країні інфраструктури відповідного рівня, недосконалість правового регулювання, низький рівень інвестиційного клімату, ризики пов’язані з агресією Росії з 2014 р. на сході України тощо.

Це найвагоміші чинники, що відігравали важливу роль до 2020 р., з березня 2020 р. до них додалася пандемія COVID-19.

Повільні темпи нарощування (приросту) обсягів інвестицій (зокрема, іноземних), скерованих на гармонійний розвиток національної інфраструктури, матеріально-технічної бази країни (спричи-

нені пандемією та нагнітанням військового втручання Росії на території України) негативно впливають і на можливості високоефективного розвитку туристичної, рекреаційної сфер країни в цілому та її регіонів зокрема.

В економічній літературі актуальності набуває проблематика управління інвестиціями (інвестиційною діяльністю) до туристично-рекреаційної сфери, суб'єктами якої виступають регіональні, державні органи влади [3- 6; 19; 20].

Різні аспекти становлення, поступового розвитку туристично-рекреаційної сфери нашої країни, загалом, її структурних елементів, зокрема, висвітлювалися у наукових роботах таких вчених як О. Алексійчук [16, с. 104-113], Л. Безугла [1, с. 160-165], Н. Борещька [2, с. 147-154], Ю. Бондаренко [3-5], С. Буравченко [15, с. 4-26], М. Вачевський [6, с. 101-105], Л. Гринів [7], О. Гулич [8, с. 15-22], А. Дубоделова [5, с. 195-201], Ю. Карпенко [9], Крапівіна [2, с. 147-154], О. Кривень [7, 14], Кулиняк [5, с. 195-201], В. Кузнецов [6, с. 101-105], А. Мерзляк [12], А. Нагірняк [13], І. Підоричева [15, с. 4-26], О. Соловійова [12], Р. Славик [7], О. Свінцов [6, с. 101-105], Н. Турленко [16, с. 104-113], Н. Фоменко [20, с. 15-23] та багатьох інших.

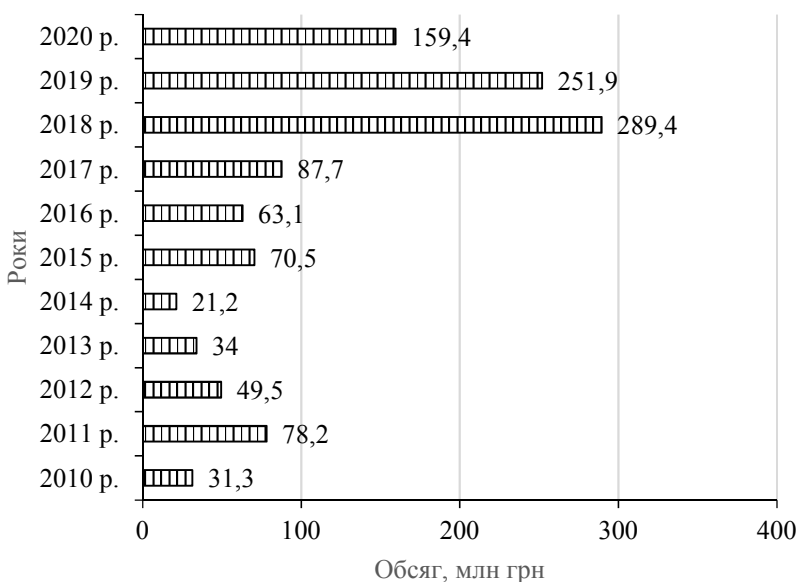
Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Загалом, не дивлячись на значні досягнення, напрацювання за досліджуваною проблематикою, поки що недостатньо дослідженими ще залишаються питання щодо удосконалення і розвитку механізмів держуправління інвестуванням українських туристичної, рекреаційної сфер, формування інституційних передумов задля активізування, підвищення рівня його ефективності за євроінтеграційних та глобалізаційних умов.

Цілями статті виступає дослідження проблематики і перспектив розвитку інвестиційного забезпечення туристичної, рекреаційної сфер Львівщини за умов євроінтеграції.

Протягом 2011-2021 рр. рекреаційна сфера не була ключовою в обсягах інвестування економіки Львівщини. Інвестування рекреаційної сфери Львівської області за вказаний період перебуває на надзвичайно низькому рівні. Якщо протягом 2011-2014 рр. частка у загальному інвестуванні становила приблизно 1 %, починаючи із 2015 р. різко скорочувалася (виняток 2018 р.) і станом на 2021 р. складає лишень 0,4% [16, с. 104-113; 17; 18]. Важливою галуззю для інвестування виступає транспорт, як ключова інфраструктурна ланка задля сполучення при наданні рекреаційних послуг, яка, на відміну від країн ЄС, поки що є досить не розвиненою.

Що ж стосується динаміки обсягів капітального інвестування до сфери рекреації у Львівській області за період 2010-2020 рр. [13], то максимальний обсяг інвестицій припав ще на «докризисово-пандемійний» рік (2018), а вже з 2019 р. почалося скорочення, яке у 2020 р. практично становило 50% обсягів 2018 р. (рис. 1).

Тобто, активне нарощування обсягів капітальних інвестицій до сфери рекреації у Львівській області протягом 2010-2020 рр. відбувався (рис. 1) в період 2015-2019 рр. [9, с. 153-160, 14], а в 2019-2020 рр., в принципі як і в цілому в економіку даного регіону, країни почав знижуватися через незалежні від інфраструктури, і взагалі рекреаційної сфери чинники.

Рис. 1. Динаміка обсягів капітального інвестування до сфери рекреації у Львівській області за 2010-2020 рр. [14]

На основі проведеного аналізування розвитку рекреаційної сфери у Львівській області, можна зробити наступні висновки: даний регіон володіє достатньо високим потенціалом для подальшого нарощування обсягів рекреаційних послуг і розвитку рекреації регіону в цілому.

У табл. 1 наводимо результати здійсненого SWOT-аналізування розвитку сфери рекреації Львівської області [4; 8; 11; 13; 16, с. 104-113].

Таблиця 1

Матриця SWOT-аналізування туристично-рекреаційної сфери Львівської області

Сильні сторони	Слабкі сторони
<ol style="list-style-type: none"> 1. Надзвичайно вигідне транспортно-географічне положення області, Львову. 2. Наявність визначних історичних пам'яток (передусім це район старої частини Львова, який був занесений до світової спадщини ЮНЕСКО). 3. Значна кількість в м. Львові престижних готелів, наявність міжнародних готельних мереж. 4. Розгалужена санаторна-курортна база, розташована на екологічно чистих територіях. 5. Поступове реформування вітчизняного законодавства в рекреаційній сфері. 6. Наявність в регіоні значних обсягів рекреаційних, бальнеологічних та інших ресурсів. 7. Прийняття та поетапне реалізування державних, регіональних стратегій розвитку сфери гостинності тощо 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Досить застаріла матеріальна база сфери. 2. Обмеженість використання споживачами електронних (автоматизованих) систем бронювання. 3. Невідповідність між рівнем цін і рівнем якості рекреаційних послуг. 4. Низький рівень диференціювання рекреаційних послуг. 5. Низький рівень інвестування рекреаційної сфери області. 6. Низький рівень інформаційно-комунікаційного забезпечення (особливо актуально за умов карантину). 7. Нерозвиненість інфраструктури (рівень доріг/під'їздів до туристичних об'єктів). 8. Низький рівень ефективності використання туристично-рекреаційного потенціалу в сільській місцевості як одного з чинників зменшення безробіття. 9. Недосконала політика розвитку туристичної галузі в курортних містах
Потенційні можливості	Загрози
<ol style="list-style-type: none"> 1. Екологічна ситуація, природне середовище області. 2. Розвиток співпраці із закордонними туристичними мережами. 3. Активний розвиток технологій обслуговування туристів. 4. Невисокий обсяг затрат при створенні нових робочих місць у рекреації. 5. Облаштування відпочинкових, спортивних, інших територій, місць для рекреації тощо. 6. Освоєння нових туристичних ринків. 7. Наявність інвестиційних програм, проєктів розвитку зон відпочинку. 8. Зростання інтересу громадян до історичної, культурної спадщини. 9. Зростання внутрішнього туризму (через карантинні обмеження). 10. Розвиток туристично-рекреаційного потенціалу в сільській місцевості (чинник зменшення безробіття, удосконалення інфраструктури тощо) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Загроза військового нападу з боку агресора Росії. 2. Пандемія (її наслідки), карантинні та інші обмеження, що з нею пов'язані тощо. 3. Недосконале і нестабільне правове поле, що стосується приватизування землі. 4. Низький рівень платоспроможного попиту населення. 5. Скорочення рівня прибутковості основних галузей економіки. 6. Зростання рівнів конкуренції інших регіонів країни, іноземних держав у рекреаційній сфері. 7. Високий рівень тінізації рекреаційної сфери. 8. Незадовільний стан деяких туристичних об'єктів (висока можливість знищення / втрати)

Примітка: побудовано авторами на основі [4; 8; 11; 13].

Одним із напрямків розвитку сфери рекреації регіонів виступає його економічне програмування.

Як показує аналізування результатів реалізування останньої і завершеної на сьогодні Програми розвитку туризму, курортів і рекреації у Львівській області на 2018-2020 рр. (затвердженої рішенням Львівської Обласної Ради), лишень 2019 р. можна вважати за успішний рік щодо оптимального виконання цієї програми [17].

В кожному році протягом 2018-2020 рр. були «провальні» напрямки, де коефіцієнт реалізування фінансування був рівний нулеві.

Але, на відміну від I півріччя 2021 р., на ці роки і планування фінансування було просто відсутнім. А 2021 р. відзначився не просто недофінансуванням більшості заходів (середнє значення за всіма пропозиціями становить лишень 9%, у порівнянні із 2018-2020 рр., де цей показник становив понад 88%), але й повним не виконанням заходів (не реалізовано, не використано жодної гривні).

Розрахуємо індикатори ефективності реалізування програми за 2018, 2019, 2020 рр. (табл. 2). Потрібно зазначити, що оптимальним чином реалізування Програми розвитку туризму, курортів і рекреації у Львівській області у 2018-2020 рр. відбулося у 2019 р. (99,98%), а найгірший показник маємо за 2020 р. (лише 73,1%) реалізації планових фінансових показників, затверджених у 2017-2019 рр.

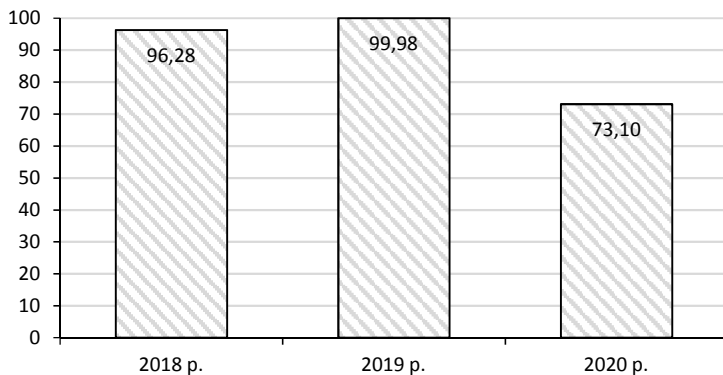
Таблиця 2

Індикатори ефективності виконання запланованого фінансування Програми розвитку туризму, курортів і рекреації у Львівській області протягом 2018-2020 рр.

Індикатори	Значення індикаторів за роки			Тенденції (+/-)
	2018 р.	2019 р.	2020 р.	
Планові значення, тис. грн	2000,00	3 338,00	5170,00	+
Фактичні значення, тис. грн	1925,50	3337,40	3779,27	-
Ефект виконання програми, тис. грн	-74,50	-0,60	-1390,73	-
Рівень ефективності виконання програми, %	96,28	99,98	73,10	-
Оцінювання виконання	Задовільне	Задовільне	Незадовільне	-

Примітка: побудовано авторами на основі [14, 17].

Невиконання програми у 2019 р. становило (табл. 2) лишень 0,6 тис. грн, у той час, як у 2018 р. цей індикатор становив 74,5 тис. грн, а у 2020 р. аж 1390,73 тис. грн. Для наочнішого сприйняття побудуємо діаграму (рис. 2.).

Рис. 2. Динаміка рівнів ефективності реалізування Програми розвитку туризму, курортів, рекреації у Львівській області за євроінтеграційних умов протягом 2018-2020 рр., %

Примітка: побудовано авторами на основі джерел [13; 14; 15; 17].

Підсумовуючи зведемо результуючі коефіцієнти реалізування Програми розвитку туризму, курортів і рекреації у Львівській області протягом 2018-2020 рр., як бачимо із рис. 2 у 2019 р. рівень виконання (у %) даної програми був найвищим за весь плановий період [140, 17]. Ключовою ж причиною такого зменшення обсягів фінансування у 2020 р. є пандемія коронавірусу.

Наступна економічна програма розвитку туризму, курортів і рекреації у Львівській області розрахована на період 2021-2025 рр. теж, на жаль, недостатньо ефективно реалізовується протягом 2021 р. [18].

Підсумовуючи проведене дослідження, констатуємо, що протягом 2018 р. практично всі заплановані напрямки програми були реалізовані. Незначні відхилення були в межах лишень 1%, що є допустимим відхиленням за таких програм та проєктів. Окремим недоліком виконання є розроблення і ознакування автомобільних туристичних шляхів. В Львівській області і так негаразди із інфраструктурою, тому це сприймається як належне. Напрямок «Розвиток туристично-рекреаційної інфраструктури» було недовиконано

на 30,7%. І якщо його піднапрямок 3.1 «Розробка, ознакування та впровадження шляхів активного й екологічного туризму» було виконано на всі 100%, то другий піднапрямок був просто катастрофічно проваленим (аж -70,6%), тобто практично 2/3 невиконання плану програми цього року.

Узагальнюючи наші дослідження (оскільки дуже багато статистичних даних є недоступними або просто відсутніми через закритість (непрозорість) даних, недопрацювання, тощо ми зупинимося на ключових проблемах інфраструктурного забезпечення сфери рекреації Львівщини.

На сьогодні ними є наступні:

незадовільні стани даних об'єктів;

відсутність сучасніших систем охорони (потенційні втрати певних цінних експонатів в музеях, галереях тощо);

низький рівень якості надання транспортних послуг усіх видів.

Проаналізувавши теперішній стан туристичної, рекреаційної сфер Львівщини, можна констатувати відсутність повноти інформації щодо її розвитку через певний рівень тінізації економіки. Активному зростанню туристичних, рекреаційних потоків у регіоні (й в цілому в Україні), динамічному розвитку туристично-рекреаційної інфраструктури, розширенні спектру рекреаційних продуктів (послуг), зростанні рівня якості сервісу сфери обслуговування рекреації та туризму суттєво перешкоджають неефективні системи менеджменту закладів культури, рекреації, курортів, туристичного обслуговування, а також не повна реалізація і не чітка спрямованість, контрольованість обласних програм.

Для уникнення недоліків програми 2018-2020 рр. необхідно активізувати застосування методів прогнозування, моделювання задля вчасного регулювання, коригування Програми 2021 р.

Погоджуючись із висновками фахівців у сфері менеджменту рекреаційних сфер, Л. Гринів, Р. Славів, О. Кривень [7], які спираючись на ключові принципи, завдання, політику та функції управління рекреаційною сферою, зорієнтовуючись на певні особливості організаційно-інституційного забезпечення її регулювання, коригування, запропонували організаційний механізм реалізування стратегії розвитку сфери рекреації.

Вказаний механізм повинен складатися із чотирьох ключових функціональних блоків: «встановлення цілей», «аналізування», «технологічний» та «виконавчий» [7; 9]. На основі цього, розвинувши організаційно-управлінський механізм державного управ-

лінійна рекреаційною сферою (рис. 3) за євроінтеграційних умов, потрібно констатувати, що він повинен забезпечуватися як на макрорівні, так і на рівні регіонів (мікрорівні).

Рис. 3. Організаційно-управлінський механізм державного регулювання розвитку рекреаційної сфери України за євроінтеграційних умов

Примітка: розвинуто на основі [7].

Окремо слід наголосити також на потребах орієнтування туристичних та рекреаційних послуг регіону саме на експорт. Відповідно, потрібно дотримуватися міжнародних, зокрема європейських, стандартів при формуванні туристичних, рекреаційних послуг, враховувати попит, особливі потреби іноземних споживачів тощо.

Зважаючи на наявність сприятливих передумов, особливо потенціальних, що виникатимуть завдяки подальшому євроінтегруванню економіки України, незважаючи на окремі негативні аспекти

розвитку туризму, рекреації Львівщини, пріоритетами для державної, регіональної політик повинні ставати покращення, удосконалення системи планування (в т.ч. й програмування, як однієї із ключових складових функції планування), ефективніше використання наявного туристичного, рекреаційного, природного, ресурсного та інших потенціалів всієї території Львівської області.

Вище вказане є цілковито можливим для досягнення за допомогою реалізування наступних ключових комплексних взаємодоповнюючих заходів:

- стратегічно-комплексного, науково-технічно обґрунтованого програмування, фінансування розвитку рекреації, туризму;

- рекламного, маркетингового, інформаційного супроводу туристичної, рекреаційної сфер у межах області, України, за кордоном;

- економічного стимулювання активізування розвитку туристичної, рекреаційної сфер, в т.ч. й зорієнтованих на експорт;

- реалізування механізмів формування державно-приватного партнерства, укладання концесійних угод саме у сферах інфраструктурних, туристичних, рекреаційних та інших проєктів;

- удосконалення, підвищення рівня кадрового забезпечення галузей туристичної і рекреаційної, готельного господарства та інших галузей, дотичних (забезпечувальних) рекреаційного розвитку регіонів та країни в цілому;

- оптимізування діючої інфраструктури туризму, культури, рекреації тощо;

- формування стійкого, привабливого, гармонійного інвестиційного клімату щодо реалізування проєктів не теренах Львова, області у сферах туризму та рекреації [9, с. 153-160; 12; 16, с. 104-113; 17].

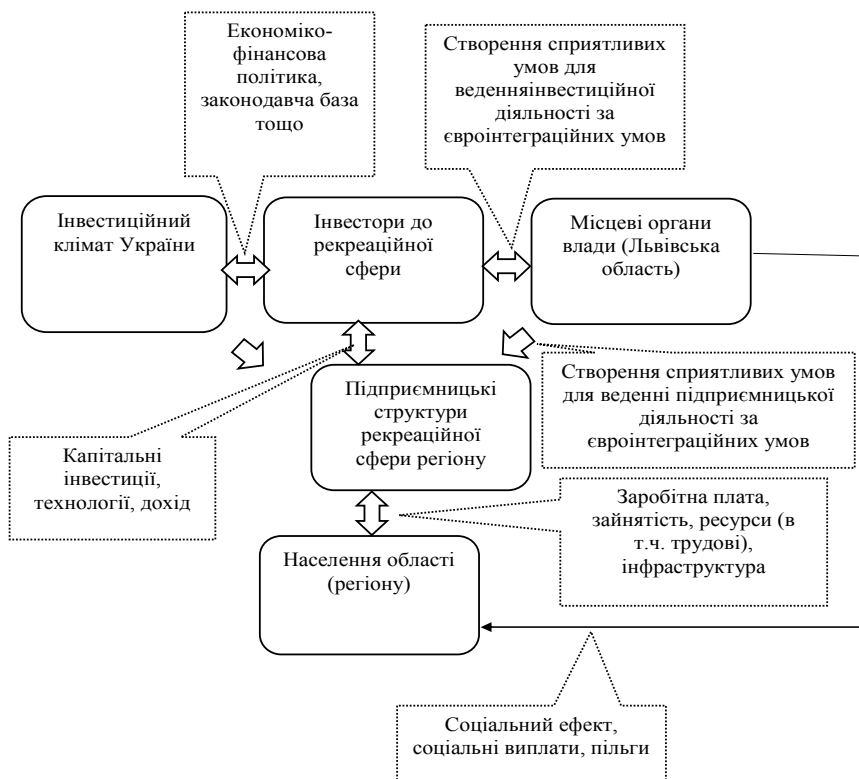
За привабливих умов, сформованими євроінтеграційними процесами реалізування політики органів держуправління (підвищення рівня доходу, забезпечення приросту робочих місць, тощо), населення України не лишень перейде в ранг внутрішнього національного інвестора (що є надзвичайно позитивним ефектом), але й надалі формуватиме належні умови для розвитку рекреаційної, туристичної діяльності, зокрема й через підвищення рівня продуктивності праці, розуміючи всебічні переваги від нього для самих себе, регіону.

Для вирішення сьогоденних проблем, створення та розвиток привабливого інвестиційного клімату держави, її регіонів (областей) нашої країни необхідними є передусім реалізування глибоких

структурних реформ. Мова не йде про фіктивні окузамилювання для «галочки».

В першу чергу, потрібно запропонувати дієвий механізм (систему взаємопов'язаних чинників), основні компоненти якої через вплив зовнішніх, внутрішніх факторів сприятимуть досягненню поставлених стратегічних цілей.

Якщо говорити про механізм із управління процесом інвестування в рекреаційну, туристичну сфери на рівні місцевих органів влади Львівської області, то схематично ми пропонуємо його відобразити наступним чином (рис. 4).

Рис. 4. Рекомендований механізм управління процесом інвестування в рекреаційну сферу на рівні місцевих органів влади Львівської області за євроінтеграційних умов

Для гармонійного розвинення, просування іміджу, репутації рекреаційних територій України необхідним є формування особливого, унікального (неповторного) образу даних рекреаційних територій, який міститиме ключові, визначальні характеристики, для відмінності її серед інших для закарбування у свідомостях потенційних споживачів та стейкхолдерів.

Висновки. Інвестування у сфери рекреації та туризму Львівщини та й інших регіонів (областей) нашої країни за умов активізування розвитку, пришвидшення євроінтеграційних процесів є реальною можливістю започаткування, стимулювання ефективного розвитку вже існуючого підприємництва в туристичній, рекреаційній галузях, підвищення ролі і значення в ній малого, середнього бізнесу тощо. Також це сприятиме активізуванню розвитку супутніх галузей економіки, що забезпечують рекреацію та туризм.

Дані процеси, в свою чергу, створюватимуть позитивні передумови задля економічного росту і розвитку як окремих регіонів, областей так і всієї держави в цілому, підвищення рівня життя населення країни (соціального, економічного), рівня іміджу України тощо.

Література

1. Безугла Л.С. Нормативно-правове регулювання розвитку екотуристичної інфраструктури в регіоні. *Економічний вісник Донбасу*. 2020. № 3(61). С. 160-165.
2. Борецька Н.П., Крапівіна Г.О. Напрями дослідження розвитку туристично-рекреаційної сфери як об'єкта державного управління. *Економічний вісник Донбасу*. 2021. № 3(65). С. 147-154.
3. Бондаренко Ю.Г. Механізм державного управління інвестуванням в рекреаційній сфері: автореф. дис. ... канд. екон. наук. Львів: Національний університет «Львівська політехніка», 2019.
4. Бондаренко Ю.Г. Підвищення ефективності державного управління в інвестиційній діяльності. *Актуальні проблеми економіки*. 2015. № 10. С. 89-94.
5. Дубодєлова А.В., Кулиняк І.Я., Бондаренко Ю.Г. Кластерний підхід до аналізу розвитку міжнародного туризму в Україні. *Вісник Національного лісотехнічного університету України: зб. наук.-техн. праць*. 2014. Вип. 24.6, С. 195-201.
6. Вачевський М.В., Свінцов О.М., Кузнецов В.Ф. Рекреаційні можливості Трускавецько-Східницького регіону. *Український бальнеологічний журнал*. 2000. № 3-4. С. 101-105.
7. Гринів Л.С., Славів Р.В., Кривень О.В. Економіка рекреаційної сфери: навч. посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 416 с.
8. Гулич О.І. Рекреаційний потенціал Українських Карпат та сучасний стан його освоєння / НАН України, ІРД. Львів, 2004. 56 с.
9. Завербний А. С. Проблеми та перспективи інвестиційного забезпечення українських підприємств за євроінтеграційних умов. *Management and entrepreneurship in Ukraine: the stages of formation and problems of development*. 2021. Vol. 3, No. 1. С. 153-160.

10. Карпенко Ю. В. Сучасні тенденції глобалізації та регіоналізації відносин у сфері туризму. *Економічний вісник Донбасу*. 2017. № 3(49). С. 49-62.
11. Кривень О.В. Світовий досвід залучення інвестицій в рекреаційно-туристичну сферу: можливості використання в Україні. *Інфраструктура ринку*. 2019. №30. URL: http://www.market-inf.od.ua/uk/30-2019_ukr/11.pdf.
12. Мерзляк А., Соловйова О. Удосконалення організаційної структури державного регулювання сфери рекреаційних послуг в Україні. *Державне управління та місцеве самоврядування*: зб. наук. праць. 2010. Вип. 4 (7). URL: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Dums/2010_4/10mavrupu.pdf.
13. Нагірняк А. Львівщина як складова туристичної галузі України. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. 30. URL: <https://www.economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/643>.
14. Офіційний сайт Державної служби статистики України. Головне управління статистики у Львівській області. URL: <https://www.lv.ukrstat.gov.ua/>.
15. Підоричева І. Ю., Буравченко С. Г. Формування наукових парків: світовий досвід та можливі орієнтири для інноваційного відновлення економіки Донбасу. *Економічний вісник Донбасу*. 2021. № 2(64). С. 4-26.
16. Пушак Я.Я., Турленко Н.В., Алексейчук О.О. Теоретико-методичні аспекти оцінки інвестиційних механізмів в умовах сталого розвитку виробничих сфер економіки регіону. *Український журнал прикладної економіки*. 2019. №2, Т. 4. С. 104-113.
17. Про затвердження Програми розвитку туризму, курортів і рекреації у Львівській області на 2018 – 2020 роки: Рішення Львівської Обласної Ради від 05.12.2017 р. № 558. URL: https://archive.lvivoblrada.gov.ua/document.php?doc_id/1394.
18. Про затвердження Програми розвитку туризму, курортів і рекреації у Львівській області на 2021-2025 роки: Рішення Львівської Обласної Ради від 23.02.2021 р. № 70. URL: <https://lvivoblrada.gov.ua/programi-2021-2025-rokiv>.
19. Стратегія розвитку Львівської області на період 2021-2027 рр. URL: <https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2020/05/strategiya-rozvytku-lvivs-koyi-oblasti-na-period-2021-2027-rokiv.pdf>.
20. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія. Київ: Центр навчальної літератури, 2007. 312 с.

References

1. Bezuhla, L.S. (2020). Normatyvno-pravove rehuliuвання rozvytku ekoturystychnoi infrastruktury v rehionii [Legal Regulation of Ecotourism Infrastructure Development in the Region]. *Економічний вісник Донбасу – Economic Herald of the Donbas*, 3(61), pp. 160-165. DOI: [https://doi.org/10.12958/1817-3772-2020-3\(61\)-160-165](https://doi.org/10.12958/1817-3772-2020-3(61)-160-165) [in Ukrainian].
2. Boretska, N.P., Krapivina, H.O. (2021). Napriamy doslidzhennia rozvytku turystychno-rekreatsiinoi sfery yak obiekta derzhavnoho upravlinnia [Areas of Research on the Development of the Tourist and Recreational Sphere as an Object of Public Administration]. *Економічний вісник Донбасу – Economic Herald of the Donbas*, 3 (65), pp. 147-154. DOI: [https://doi.org/10.12958/1817-3772-2021-3\(65\)-147-154](https://doi.org/10.12958/1817-3772-2021-3(65)-147-154) [in Ukrainian].
3. Bondarenko, Yu.H. (2019). Mekhanizm derzhavnoho upravlinnia investuvanniam v rekreatsiinii sferi [The mechanism of state management of investment in the

recreational sphere]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Lviv, Lviv Polytechnic National University [in Ukrainian].

4. Bondarenko, Yu.H. (2015). Pidvyshchennia efektyvnosti derzhavnogo upravlinnia v investytsiinii diialnosti [Increasing the efficiency of state administration in investment activities]. *Aktualni problemy ekonomiky – Actual problems of the economy*, 10, pp. 89-94 [in Ukrainian].

5. Dubodielova, A.V., Kulyniak, I.Ya., Bondarenko, Yu.H. (2014). Klasternyi pidkhid do analizu rozvytku mizhnarodnogo turyzmu v Ukraini [A cluster approach to the analysis of the development of international tourism in Ukraine]. *Visnyk Natsionalnoho lisotekhnichnogo universytetu Ukrainy – Bulletin of the National Forestry University of Ukraine*, Issue 24.6, pp. 195-201 [in Ukrainian].

6. Vachevskiy, M.V., Svintsov, O.M., Kuznietsov, V.F. (2000). Rekreatsiini mozhyvosti Truskavetsko-Skhidnytskoho rehionu [Recreational opportunities of the Truskavets-Skhidnytskyi region]. *Ukrainskyi balneolohichnyi zhurnal – Ukrainian balneological journal*, 3-4, pp. 101-105 [in Ukrainian].

7. Hryniv, L.S., Slavik, R.V., Kryven, O.V. (2019). Ekonomika rekreatsiinoini sfery [Economics of the recreational sphere]. Lviv, Ivan Franko National University. 416 p. [in Ukrainian].

8. Hulych, O.I. (2004). Rekreatsiinyi potentsial Ukrainskykh Karpat ta suchasnyi stan yoho osvoienntia [The recreational potential of the Ukrainian Carpathians and the current state of its development]. Lviv, IRD of NAS of Ukraine. 56 p. [in Ukrainian].

9. Zaverbnyj, A. S. (2021). Problemy ta perspektyvy investytsiinoho zabezpechennia ukrainskykh pidpriemstv za yevointehratsiinykh umov [Problems and prospects of investment support of Ukrainian enterprises under the conditions of European integration]. *Management and entrepreneurship in Ukraine: the stages of formation and problems of development*, Vol. 3, No. 1, pp. 153-160 [in Ukrainian].

10. Karpenko, Yu. V. (2017). Suchasni tendentsii hlobalizatsii ta rehionalizatsii vidnosyn u sferi turyzmu [Modern trends of globalization and regionalization of relations in the sphere of tourism]. *Ekonomichnyi visnyk Donbasu – Economic Herald of the Donbas*, 3(49), pp. 49-62 [in Ukrainian].

11. Kryven, O.V. (2019). Svitovyi dosvid zaluchennia investytsii v rekreatsiinoturystychnu sferu: mozhyvosti vykorystannia v Ukraini [World experience of attracting investments in the recreation and tourism sphere: possibilities of use in Ukraine]. *Infrastruktura rynku – Market infrastructure*, 30. Retrieved from http://www.market-inf.od.ua/uk/30-2019_ukr/11.pdf [in Ukrainian].

12. Merzliak, A., Soloviova, O. (2010). Udoskonalennia orhanizatsiinoi struktury derzhavnogo rehuliuвання sfery rekreatsiinykh posluh v Ukraini [Improvement of the organizational structure of state regulation of the sphere of recreational services in Ukraine]. *Derzhavne upravlinnia ta mistseve samovriaduvannia – State administration and local self-government*, Issue 4 (7). Retrieved from http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Dums/2010_4/10mavrupu.pdf [in Ukrainian].

13. Nahirniak, A. (2021). Lvivshchyna yak skladova turystychnoi haluzi Ukrainy [Lviv region as a component of the tourism industry of Ukraine]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and society*, Issue 30. Retrieved from <https://www.economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/643>. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-30-39> [in Ukrainian].

14. Ofitsiinyi sait Derzhavnoi sluzhby statystyky Ukrainy. Holovne upravlinnia statystyky u Lvivskii oblasti [Official website of the State Statistics Service of Ukraine. Main Department of Statistics in Lviv Region]. Retrieved from <https://www.lv.ukrstat.gov.ua/> [in Ukrainian].

15. Liashenko V. I., Pidorycheva, I. Yu., Buravchenko, S. H., Stetsenko, O. V. (2021). Formuvannia naukovykh parkiv: svitovyi dosvid ta mozhylyvi oriientyry dlia innovatsiinoho vidnovlennia ekonomiky Donbasu [Pidorycheva I., Buravchenko S., Developing Science Parks: Global Experience and Possible Guidelines for the Donbas Region's Innovative Economic Recovery]. *Ekonomichnyi visnyk Donbasu – Economic Herald of the Donbas*, 2(64), pp. 4-26. DOI: [https://doi.org/10.12958/1817-3772-2021-2\(64\)-4-26](https://doi.org/10.12958/1817-3772-2021-2(64)-4-26) [in Ukrainian].
16. Pushak, Ya.Ya., Turlenko, N.V., Aliexsieichuk, O.O. (2019). Teoretyko-metodychni aspekty otsinky investytsiinykh mekhanizmiv v umovakh staloho rozvytku vyrobnychykh sfer ekonomiky rehionu [Theoretical and methodological aspects of the assessment of investment mechanisms in the conditions of sustainable development of the production spheres of the region's economy]. *Ukrainskyi zhurnal prykladnoi ekonomiky – Ukrainian Journal of Applied Economics*, 2, Vol. 4, pp. 104-113. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2019-2-12> [in Ukrainian].
17. Pro zatverdzhennia Prohramy rozvytku turyzmu, kurortiv i rekreatsii u Lvivskii oblasti na 2018 – 2020 roky: Rishennia Lvivskoi Oblasnoi Rady vid 05.12.2017 r. № 558 [On the approval of the Program for the Development of Tourism, Resorts and Recreation in the Lviv Region for 2018-2020: Decision of the Lviv Regional Council dated December 5, 2017 No. 558]. Retrieved from https://archive.lvivoblrada.gov.ua/document.php?doc_id/1394 [in Ukrainian].
18. Pro zatverdzhennia Prohramy rozvytku turyzmu, kurortiv i rekreatsii u Lvivskii oblasti na 2021-2025 roky: Rishennia Lvivskoi Oblasnoi Rady vid 23.02.2021 r. № 70 [On the approval of the Program for the Development of Tourism, Resorts and Recreation in the Lviv Region for 2021-2025: Decision of the Lviv Regional Council of February 23, 2021 No. 70]. Retrieved from <https://lvivoblrada.gov.ua/programi-2021-2025-rokiv> [in Ukrainian].
19. Stratehiia rozvytku Lvivskoi oblasti na period 2021-2027 rr. [Development strategy of the Lviv region for the period 2021-2027]. Retrieved from <https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2020/05/strategiya-rozvytku-lvivs-koyi-oblasti-na-period-2021-2027-rokiv.pdf> [in Ukrainian].
20. Fomenko, N.V. (2007). *Rekreatsiini resursy ta kurortolohiia* [Recreational resources and resort science]. Kyiv, Center for Educational Literature. 312 p. [in Ukrainian].

Надійшла до редакції 01.11.2021 р.